



SALTO **BREEDUIT**
PUBLIEKE OMROEP AMSTERDAM

**Televisieprogramma's in breedbeeld:
hoe werkt het en hoe lever ik het aan?**

Breedbeeld: hoe werkt het?

In Europa wordt het PAL videosysteem gebruikt. Digitale video in PAL-formaat heeft **altijd** een afmeting van 720 bij 576 beeldpunten (of *pixels*). Dat betekent dat breedbeeld-video dus op hetzelfde formaat wordt opgenomen als 'standaard' video, maar op het scherm als het ware 'uitgerekt' wordt weergegeven. Dit noemen we een 'anamorf' beeld.

Het verschil tussen 'gewoon' en breedbeeld zit dus alléén in de weergave!



standaard beeld (4:3)



breedbeeld (16:9 anamorf)

Bij breedbeeld-programma's wordt er een zgn. WSS (Wide Screen Signal of lijn-23 signaal) meegezonden, zodat de televisie thuis weet dat het om een breedbeeld-uitzending gaat en het correct kan weergeven.

Als dit signaal ontbreekt gaat de ontvangende televisie er van uit dat het een 'standaard' signaal is en past het beeld aan volgens de instellingen van de kijker. Als het beeldformaat niet op de juiste manier wordt aangepast kan het worden vervormd:



breedbeeld op standaard tv



standaard beeld op breedbeeld tv

Om deze vervorming tegen te gaan worden soms zwarte balken toegevoegd om het beeld 'op te vullen'.

Dit noemen we 'letterbox' (*horizontaal*) of 'pillarbox' (*verticaal*).



letterbox

(breedbeeld op standaard tv)



pillarbox

(standaard beeld op breedbeeld tv)

De meeste kijkers vinden deze zwarte balken echter storend. Daarom beschikken breedbeeldtelevisies meestal over een automatische 'panorama' beeldcorrectie. Daarbij worden de zijkanten van het beeld iets opgerekt terwijl het midden niet of nauwelijks vervormd wordt.

Hierdoor kan standaard videoformaat beeldvullend worden weergegeven zonder dat de vervorming erg storend is.



panorama-weergave: standaard beeld op breedbeeld tv

Let op: *bovenstaand verhaal geldt alleen voor standaard PAL video. High Definition video heeft andere specificaties en is bovendien per definitie altijd breedbeeld. SALTO zendt (vooralnog) niet uit in HD.*

Breedbeeld filmen en monteren

Vrijwel iedere moderne DV-camera kan in breedbeeld filmen. Dit kunt u instellen in het menu van de camera. Dit werkt bij iedere camera anders, maar is meestal te vinden onder de noemer 'widescreen', 'aspect', '16:9' of iets dergelijks. Als u de juiste instelling niet kunt vinden kunt u met uw camera (en zo mogelijk de gebruiksaanwijzing) langskomen bij SALTO en onze technici om hulp vragen.

Montage

Zoals hierboven uitgelegd is er feitelijk geen verschil tussen breedbeeld en standaard video, dus het inladen in de computer en montage werkt verder precies zoals u gewend bent.

Wel moet u de instellingen van uw project aanpassen aan breedbeeld. Raadpleeg hiervoor de gebruiksaanwijzing van uw montageprogramma. De instellingen voor de meest gangbare programma's zijn:

Adobe Première: Load Preset -> DV-PAL -> Widescreen 48kHz

Final Cut Pro/Express: Easy Setup -> PAL -> DV-PAL Anamorphic
Deze instelling is alleen van invloed op nieuwe projecten en sequenties.

iMovie: Bij starten van een nieuw project: Aspect -> Breedbeeld (16:9)

Breedbeeld aanleveren bij SALTO

Televisieprogramma's voor SALTO moeten bij voorkeur aangeleverd worden in anamorf breedbeeldformaat. Dit kan op tape (DV of DV-Cam) of op USB-stick of harddisk als digitaal bestand (MPEG2, andere formaten alleen in overleg).

De precieze specificaties kunt u opvragen bij SALTO.

Let op: *Als uw programma in 'klassiek' 4:3 formaat is moet u dit duidelijk vermelden bij het aanleveren, anders bestaat het risico dat het beeld vervormd wordt uitgezonden. Hetzelfde geldt als u zelf zwarte balken (letterbox) toevoegt boven en onder het beeld.*